

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 781/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

418/2009. (XII. 2.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **ny.-i** panaszos¹ 2009. augusztus 27-én előterjesztett **panaszát** a 2009. december 2-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Nyíregyházi Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2009. augusztus 13-án Nyíregyházán, mint Taxi gépjárművezető úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy a biztonsági övét nem használta, ezért vele szemben rendőri intézkedés történt.

A panaszos meghallgatása során az intézkedés körülményei és a büntetés kiszabásának mértéke miatt a Nyíregyházi Rendőrkapitányságon 2009. augusztus 13-án panasszal élt, és kérte annak továbbítását a Testülethez. Ezt követően a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetője – az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül – továbbította a panaszt a Testülethez. A Testület a panaszt 2009. augusztus 27-én érkezett.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

A panaszos 2009. augusztus 13-án 14 óra 25 perc körüli időben Nyíregyházán közlekedett az általa vezetett taxi gépkocsival, melyben rajta kívül a barátnője ült.

Az egyik élelmiszer áruház előtt arra lett figyelmes, hogy egy rendőrségi kisbusz parkol a kereszteződéstől 3-4 méterre, akadályozva a normális járműforgalmat. Amikor a gépjárművet kikerülte, megjegyezte a barátnőjének, hogy „hogyan áll ez meg itt”. Ezt vélhetően – a panaszos szerint – a rendőr meghallotta és megállásra szólította fel.

Ezek után elkezdte a panaszossal szemben az intézkedést, megnézte a papírjait, valamint a gépkocsi kötelező felszereléseit, majd közölte vele, hogy mivel a biztonsági öve nem volt bekötve, ezért megbünteti. A panaszos elismerte a szabálysértés elkövetését, de miután a rendőr 20.000 forintban állapította meg a bírság összegét, azt mondta a panaszos, hogy inkább jelentse fel őt. A rendőr válasza erre az volt, hogy az 30.000 forint lesz.

Ezután a rendőrök a panaszossal megírták a szabálysértés elismeréséről szóló nyilatkozatot. A panaszos kérte az intézkedő rendőrt, hogy hívja a helyszínre a felettesét, de a rendőr erre – a panaszos állítása szerint – azt válaszolta, hogy „ez nem Amerika.”

A panaszos kiemelte, hogy a rendőrségi gépjármű – ami elfoglalta a fél úttestet – megkülönböztető jelzést nem használt.

A panaszos előadta, hogy az intézkedő rendőr azonosító száma nem volt látható az intézkedő rendőr egyenruháján, azt a panaszos bemondás alapján írta fel.

A panaszos szerint az általa aláírt nyilatkozaton a bírság összegeként nem szerepelt, amit neki a rendőr mondott.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrautó veszélyes helyen állt, valamint kifogásolta magát a rendőr intézkedését és a fellépését kifogásolja.

A panaszos azt panaszlevelében is elismerte, hogy a biztonsági öve nem volt bekötve.

Mindezek ismeretében a panaszos kérte a Testületet, hogy a panaszát vizsgálja ki.

II.

A panasz kivizsgálása érdekében a Testület az ügyben keletkezett iratanyagon felül bekérte a rendőrségtől a menetközben felmerülő és tisztázásra szoruló kérdések kapcsán teendő kiegészítő jelentéseket is.

A rendőrségi iratokból az alábbiak váltak ismertté:

1) A két intézkedő rendőr 2009. augusztus 13. napján kelte jelentése azonoson módon arról ad tanúságot, hogy 2009. augusztus 13-án 14 óra 25 perckor a megyei jogú város, megyeszékhely területén a rendőrségi mikrobuszt vezető rendőr menetközben arra lett figyelmes, hogy a vele szemben közlekedő személygépkocsi vezetője nem használta a biztonsági övet.

Figyelemmel a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, megkülönböztető fény és hangjelzés leadása mellett egy élelmiszer áruház parkolóhelye mellett a forgalommal szemben, illetve az intézkedés alá vont autóval szemben állt meg.

Az intézkedés során a rendőr közölte panaszossal, hogy, mivel biztonsági övét nem használta, szabálysértést követett el és közigazgatási eljárást fog vele szemben kezdeményezni. Felvilágosította a panaszost, hogy a biztonsági öv elmulasztása közigazgatási bírsággal sújtandó. Közölte továbbá az intézkedő rendőr a panaszossal a közigazgatási bírság mértékét, miszerint annak összege lakott területen belül 10.000 forint, lakott területen kívül 20.000 forint.

A rendőr állítása szerint, a panaszos kérésére közölte vele a jelvéyszámát, mely az ingje gombjára volt akasztva. Ezt panaszos felírta.

2) Az intézkedő rendőrök 2009. október 18-án kelt jelentés kiegészítésük szerint a rendőrségi gépjármű mozgásban volt, amikor a panaszos szabályszegését észlelte. Álláspontjuk szerint megállásra alkalmas helyen álltak meg, mivel az úttest elég széles volt, így nem zavarták a párhuzamos közlekedést. A rendőrgépjármű a kereszteződéstől illetve az elsőbbségadás kötelező jelzőtáblától kb. 8-10 méterre állhatott, így az utcába ki-és bekanyarodást sem akadályozta. Szabálytalan helyen állt ugyan a szolgálati autó, de megkülönböztető fényjelzést és vészvillogót – az intézkedés egésze alatt – alkalmaztak.

III.

A Testület az adatok és információk elemzése és értékelése során azt állapította meg, hogy több kérdésben is ellentmondás tapasztalható a rendőri jelentés és a panaszban leírtak között, így azok feloldása érdekében, mind a rendőrség, mind panaszos részére további kérdések megfogalmazására, illetve a résztvevők által megválaszolására került sor.

1) A panaszos azt állította, hogy a rendőrségi gépjármű parkoló helyzetben állt, nem volt mozgásban. A rendőr állítása szerint az általa vezetett gépjármű, mozgásban volt, amikor a szabálysértést észlelt.

2) A panaszos szerint a rendőr nem viselt azonosító számot, azt csak bemondás alapján tudta a panaszos rögzíteni, jelvényt, vagy igazolványt a rendőr nem mutatott. A rendőr szerint inggombjára függesztve viselte az azonosító számát.

3) A panaszos szerint – kiegészítő levelében az eredeti állításához képest változtatva – a rendőrségi gépjármű a kereszteződéstől kb. 6-8 méterre, a forgalommal szemben állt, megkülönböztető jelzést sem az intézkedés során, sem azt megelőzően nem használt. A rendőr állítása szerint a rendőrségi gépjármű a forgalmat nem akadályozta, a kereszteződéstől kb. 8-10 méterre állt meg, és bár szabálytalan helyen állt az intézkedés során megkülönböztető fényjelzését és vészvillogóját végig használta.

IV.

A Testület a fentieket figyelembe véve az alábbiakban alakította ki álláspontját.

1) A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) IX. Fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A panaszossal szemben a rendőrök egy szabálysértés kapcsán léptek fel (biztonsági öv használatának elmulasztása), amelynek megítélésére a Testületnek nincs hatásköre.

A foganatosított intézkedésre ugyanakkor az Rtv. által szabályozott közlekedésrendészeti intézkedés alkalmával került sor, amelyre a Testület hatásköre kiterjed, így az esetet az intézkedés jogalapja és módja vonatkozásában vizsgálata körébe vonta.

2) A panaszos 2009. augusztus 13-án 14 óra 25 perc körüli időben a megyei jogú város területén, az általa vezetett taxi gépkocsival úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy a gépkocsi biztonsági övét nem kapcsolta be, ezzel szabálysértést követett el, melyet el is ismert.

A közlekedésrendészeti intézkedést az Rtv. 44. §-a szabályozza, amelynek (1) bekezdés b) pontja lehetővé teszi, hogy rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A panaszolt esetben az iratokból kitűnően a panaszossal, mint szabálysértés feltételezett elkövetőjével szemben kívántak intézkedni a rendőrök, és ezért állították

meg őt, melyet a panaszos el is ismert. A Testület ezzel összefüggésben megállapítja, hogy a rendőrök közlekedésrendészeti feladatukat ellátva, megfelelő joggalappal intézkedtek a panaszossal szemben. A panaszos alkotmányos alapjoga – Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 58. §-ának (1) bekezdésben rögzítettek figyelembevételével, miszerint mindenkit, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén, megillet a szabad mozgás joga, valamint az 55. §-ának (1) bekezdésében biztosított személyes szabadsághoz való jog, – korlátozódott ugyan, amikor rendőri intézkedés végett megállították, azonban ez az alapjogi jogkorlátozás jogszerű és arányos volt, különösen az Rtv. – fent idézett – 44. §-ának (1) bekezdés b) pontjára, valamint a 13. §-a (1) bekezdésére figyelemmel, miszerint a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli, ha a közbiztonságot, a közrendet sértő, vagy veszélyeztető körülményt észlel.

3) A Testület tájékoztatja a panaszost arról, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. §-a (1) bekezdésének k) pontja rögzíti, hogy aki a biztonsági öv, a gyermekbiztonsági rendszer, a motorkerékpár bukósisak és a mobil rádiótelefon használatára vonatkozó rendelkezéseket megszegi, közigazgatási bírság kiszabására kötelezhető.

A 156/2009 (VII. 29.) Korm. rendelet 11. számú melléklete 2. pontjának a),b) és c) alpontja szerint a bírság összege a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt lakott területen 10.000 forint, lakott területen kívül 20.000 forint, autópályán és autópályán 30.000 forint.

A panaszos beadványában leírta, hogy az intézkedő rendőr előtt 20.000,- forintban állapította meg a bírság összegét, majd amikor panaszos kérte, hogy jelentse fel, akkor azt mondta 30.000 forint lesz.

A panaszos azt írta, hogy a rendőr „pénzt nem kért, nem is tehette volna, de hogy lett a 20.000. pillanatok alatt 30.000. azt nem tudom.”

A panaszos ezen állításának ellentmond az a tény, hogy a „Nyilatkozat” megnevezésű okmányon, melyen elismerte, hogy a biztonsági övét nem használta, egy tájékoztató is olvasható, ami tartalmazza a közigazgatási bírság mértékét. A panaszos ezt az iratot saját kezűleg aláírta, ezzel azt is elismerte, hogy az abban foglaltakat elolvasta és megértette. A rendelkezésre álló dokumentumok és a jogszabályi háttér alapján a Testület arra következtetésre jutott, hogy alapjogsérelem nem megállapítható.

3) A panaszos sérelmezte a rendőrségi gépjármű megállását, parkolását, valamint megkülönböztető jelzésének alkalmazásának elmulasztását. A Testület a panaszos ezen kifogásai és a rendőrség állításai – hivatkozással a jelen állásfoglalás III. pontjában rögzítettekre is – közötti ellentétet feloldani nem tudta, ezért a panasz ezen része vonatkozásában alapjogsérelem nem megállapítható.

4) A panaszos előadása szerint az intézkedő rendőr azonosító jelvényét nem viselte, és csak kérésére közölte vele az azonosító számot.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdés első mondata és (4) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. A Testület megállapítása szerint, amennyiben ezt nem tette meg az intézkedő rendőr, csupán panaszos kérésére közölte jelvénytípusát, az nem jogszerű még akkor sem, ha ezzel panaszos alkotmányos alapjoga nem korlátozódott, mivel megtudta a rendőr azonosító jelvényének számát. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A panaszos állításával szemben az intézkedő rendőr jelentése azt tartalmazza, hogy a jelvénytípusa az ing gombjára volt gombolva. Ebben a kérdésben a Testület egyik állítás elfogadására sem látott meggyőző indokot és arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos alkotmányos alapjogsérelme a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg.

V.

A Testület a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedés bár érintette panaszos alkotmányos alapjogát, de jogszerűen történt, más kérdések tekintetében pedig a rendelkezésre álló adatok alapján a Testület alapjogsérelmet nem talált megállapíthatónak, ezért állásfoglalását az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetőjéhez teszi át az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2009. december 2.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület